

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2841

Vragen van de leden **Klever** en **Tony van Dijck** (beiden PVV) aan de Ministers van Economische Zaken en van Financiën over *het bericht «Eneco laat particulieren beleggen in zijn windpark»* (ingezonden 4 juli 2014).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) mede namens de Minister van Financiën (ontvangen 1 september 2014).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Eneco laat particulieren beleggen in zijn windpark»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven op welke wijze de Autoriteit Financiële Markten (AFM) de risico's voor beleggingen van particulieren in windparken toetst en hen hierover informeert?

Antwoord 2

Bij beleggingen, ook in windparken, is het primair de aanbieder die beleggers informeert. Als een aanbieder van effecten op grond van deel 5 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) verplicht is een prospectus algemeen verkrijgbaar te stellen, dan wordt dit prospectus door de AFM getoetst. De AFM controleert of het prospectus volledig, consistent en begrijpelijk is. Dit geldt voor alle typen aanbiedingen van effecten die onder deze prospectusplicht vallen. Dit is niet anders voor beleggingen van particulieren in windparken.

Een prospectus is volledig als het alle informatie bevat die er volgens de Wft in moet staan, zoals de risico's van het beleggen in de effecten. Een prospectus is consistent als de informatie die er in staat elkaar niet tegensprekt en niet in strijd is met andere bij de AFM aanwezige informatie over de onderneming of belegging. Verder is een prospectus begrijpelijk als de informatie in het prospectus op een begrijpelijke manier is opgenomen, zodat een belegger tot wie de aanbieding van effecten gericht is de informatie snapt. Met betrekking tot de risico's die in het prospectus beschreven worden

¹ Financieel Dagblad 3 juli 2014.

controleert de AFM of deze volledig zijn weergegeven en te begrijpen zijn voor beleggers, zodat zij in staat zijn door middel van die beschrijving een inschatting te maken van de risico's die zij lopen indien zij de aangeboden effecten zouden verwerven. Ten slotte controleert de AFM ook of de beschrijving van de risico's in het prospectus consistent is met andere informatie die in het prospectus beschreven wordt of met andere informatie die bij de AFM bekend is.

Het is overigens verboden om beleggers te laten voorinschrijven op effecten waarvan het prospectus nog moet worden goedgekeurd. Het verstrekken van algemene informatie over de op handen zijnde aanbidding is wel toegestaan. Een mededeling en/of verzoek op de website aan beleggers om hun gegevens achter te laten om op de hoogte te worden gehouden over de publicatie van het prospectus is ook toegestaan voordat het prospectus is goedgekeurd.

Vraag 3

Kunt u aangeven hoe rendementen van 8 tot 12% mogelijk zijn bij projecten die voor miljoenen euro's aan belastinggeld worden gesubsidieerd, worden deze rendementen soms mee gesubsidieerd?

Antwoord 3

Windenergie wordt, net als andere vormen van hernieuwbare energie, via de SDE+ gesubsidieerd. Bij de bepaling van de in de SDE+ gehanteerde subsidiebedragen wordt uitgegaan van een redelijk rendement op het door de initiatiefnemer geïnvesteerde eigen vermogen en het door externe partijen verstrekte vreemd vermogen. Onlangs heeft het conceptadvies van Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) voor de te hanteren bedragen voor 2015 ter openbare consultatie voorgelegen. In dit conceptadvies wordt uitgegaan van 12% rendement op het eigen vermogen en 5% op het vreemde vermogen. Daarbij wordt een verhouding van 30% eigen vermogen en 70% vreemd vermogen verondersteld. Het is aan de initiatiefnemer hoe het rendement wordt ingezet. Ik teken daarbij aan dat ik het toejuich als daarbij voldoende aandacht komt voor participatie door de lokale gemeenschap, zoals ook in de onlangs gepubliceerde gedragscode van de Nederlandse Wind Energie Associatie (NWEA) is opgenomen.

Overigens bleek mij bij navraag dat de in het Financieel Dagblad genoemde en in uw vraag aangehaalde rendementen van 8 tot 12% voor omwonenden van het nieuwe windpark in de Noordoostpolder onjuist zijn. Initiatiefnemer Ventolines heeft voor haar aandeel in dit project (onderdeel Westermeerwind) wel het voornemen obligaties en certificaten van aandelen uit te geven, maar dit is nog in ontwikkeling en over rendementen is nog niets besloten. Essent, het energiebedrijf dat in het artikel als bron van de informatie werd opgevoerd, geeft aan dat zij (nog) geen plannen heeft voor het aanbieden van participatiemogelijkheden in haar aandeel in het project (onderdeel Zuidwester).

Vraag 4

Kunt u aangeven wat er gebeurt met de belegging van particulieren in een windpark en hun rendement, indien door gewijzigd beleid de subsidies naar beneden worden bijgesteld of mogelijk volledig verdwijnen?

Antwoord 4

Zoals ik ook aangaf in mijn antwoord op vraag 3 is het aan de initiatiefnemer om te bepalen hoe zij de door haar behaalde rendementen inzet. Daarbij teken ik aan dat mogelijke beleidswijzigingen ten aanzien van de subsidiëring van windenergie geen effect zal hebben op windprojecten die reeds een subsidiebeschikking hebben gekregen. Die beschikking blijft van kracht gedurende de looptijd daarvan en dat is voor windenergie 15 jaar. Een wijziging van het beleid zal dus alleen effect hebben op nieuwe windparken en ik ga er vanuit dat initiatiefnemers in dat geval dat gewijzigde beleid in hun participatiemodellen zullen meenemen. Overigens heb ik geen enkel voornemen om de systematiek van de SDE+, waarbij met inachtnaam van een redelijk rendement op eigen en vreemd vermogen subsidie wordt verstrekt voor hernieuwbare energie, bij te stellen.

Vraag 5

Kunt u aangeven wat er gebeurt met het rendement van deze particuliere beleggers op het moment dat de windturbines stroom opwekken terwijl er sprake is van een dusdanig overschot van elektriciteit op de markt dat de marktprijs daalt naar nul of zelfs negatief, zoals dat in Duitsland op sommige dagen het geval is?

Antwoord 5

Dat is niet aan mij, maar aan de initiatiefnemers die dergelijke beleggingsproducten willen aanbieden. Daarbij zal die initiatiefnemer ongetwijfeld rekening houden met de SDE+-systematiek. In die systematiek wordt de daadwerkelijk gerealiseerde marktprijs voor de geproduceerde elektriciteit aangevuld tot het voor de betreffende categorie geldende zogenaamde basisbedrag. Voor de marktprijs van elektriciteit wordt daarbij voor de looptijd van de subsidiebeschikking een ondergrens gehanteerd waar beneden geen aanvulling meer plaats vindt. Ingeval van dalende elektriciteitsprijzen is dit laatste een risico voor de initiatiefnemer waar, naar ik aanneem, bij het aanbieden van beleggingsproducten rekening mee zal worden gehouden. Overigens is dit risico beperkt, omdat de marktprijs voor elektriciteit slechts enkele uren per jaar in uitzonderlijke situaties nul of negatief is. Het overgrote deel van de tijd ligt de marktprijs boven de in de SDE+ gehanteerde ondergrens.

Vraag 6

Bent u bereid om de Autoriteit Financiële Markten (AFM) particuliere beleggers op voorhand te laten waarschuwen voor deze potentiële risico's, zodat zij hun geld niet zomaar kunnen verliezen aan deze luchtkastelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

De consument kan een investeringsbeslissing maken onder andere op basis van verstrekte informatie zoals een prospectus, advertenties en informatie via een website. Het is belangrijk dat in deze informatie voldoende aandacht wordt besteed aan de risico's die gepaard gaan met de investering, zodat de consument een evenwichtig beeld van de investering krijgt. De AFM houdt toezicht op reclames die betrekking hebben op aanbiedingen aan het publiek. Zo ziet de AFM erop toe dat een reclame-uiting als reclame-uiting herkenbaar is en geen informatie bevat die onjuist of misleidend is. Daarbij moet de informatie in de reclame-uiting in overeenstemming zijn met de informatie die in het prospectus is of wordt opgenomen. Dit geldt dus ook als er nog geen prospectus beschikbaar is. Bij uitstek in die situatie is het natuurlijk ook van belang dat reclame-uitingen juist en niet misleidend zijn. Immers, consumenten kunnen dan nog niet alle informatie lezen in het prospectus. Daarbij waarschuwt de AFM regelmatig in algemene zin voor de risico's die horen bij beleggen en raadt consumenten aan altijd eerst het prospectus te lezen alvorens een investeringsbeslissing te nemen.